

ΣΤΕ 2318/2012 [Νόμιμη απόφαση Υπ.ΠΟΓ για μη χαρακτηρισμό ως μνημείου του κτιρίου της Δημοτικής Αγοράς Σερρών]

Περίληψη

-Η προσβαλλόμενη πράξη του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού είναι νομίμως αιτιολογημένη, εφόσον η Διοίκηση κατέληξε στο συμπέρασμα για τον μη χαρακτηρισμό ως μνημείου του κτιρίου της Δημοτικής Αγοράς Σερρών μετά από ειδική και λεπτομερή συνεκτίμηση όλων των σχετικών στοιχείων, υπέρ και κατά του χαρακτηρισμού του χώρου ως ιστορικού τόπου και ως μνημείου. Παρέθεσε δε κατά τρόπο συγκεκριμένο τους λόγους, για τους οποίους οδηγήθηκε στην κρίση της, η οποία στηρίζεται στα στοιχεία του φακέλου και δεν αντίκειται στα διδάγματα της κοινής πείρας. Η περαιτέρω δε αμφισβήτηση της ορθότητας της κρίσης αυτής, με επίκληση λόγων που, κατά τους αιτούντες, καθιστούσαν επιβεβλημένο τον χαρακτηρισμό, εκφεύγει από τα όρια του ακυρωτικού ελέγχου.

Πρόεδρος: *Αγγ. Θεοφιλοπούλου*

Εισηγητής: *Α. Ντέμσις*

Δικηγόροι: *Αντ. Τσίκα, Αγγ. Καστανά, Ηλ. Αμαξόπουλος, Γ. Σωτηρέλης*

Βασικές σκέψεις

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή, όπως συμπληρώθηκε παραδεκτώς με το από 6.4.2012 δικόγραφο πρόσθετων λόγων, ζητείται η ακύρωση: α) Της υπ' αριθμ. ΥΠΠΟ/ΔΝΣΑΚ/99946/1817/8.11.2011 απόφασης του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού, με την οποία αποφασίστηκε ο μη χαρακτηρισμός ως μνημείου του κτιρίου της Δημοτικής Αγοράς Σερρών, η οποία βρίσκεται στο 210 Ο.Τ. β) της υπ' αριθμ. 19/3335/18.11.2011 οικοδομικής άδειας κατεδάφισης της ως άνω Δημοτικής Αγοράς.
3. Επειδή, οι λοιποί αιτούντες, φερόμενοι ως κάτοικοι του Δήμου Σερρών, οι οποίοι επικαλούνται βλάβη της πολιτιστικής κληρονομιάς ισχυριζόμενοι ότι το επίμαχο κτίριο παρουσιάζει αξιόλογα αρχιτεκτονικά στοιχεία και αποτελεί ορόσημο για την πόλη των Σερρών, με έννομο συμφέρον ασκούν την κρινόμενη αίτηση.
4. Επειδή, οι προσβαλλόμενες πράξεις είναι συναφείς, δεδομένου ότι η πράξη κατεδάφισης του επίμαχου κτιρίου στηρίζεται στην πρώτη προσβαλλόμενη πράξη, με την οποία το κτίριο κρίθηκε ως μη διατηρητέο. Και ναι μεν η άδεια κατεδαφίσεως ανήκει στην αρμοδιότητα του Διοικητικού Εφετείου (παρ. 1 άρθρου 29 του ν. 2944/2001, Α' 222), λόγω όμως της στενής συναφείας της με την πρώτη προσβαλλόμενη πράξη, που υπάγεται στην δικαιοδοσία του

- Συμβουλίου της Επικρατείας, και για λόγους οικονομίας της δίκης, η υπόθεση μπορεί να εκδικασθεί στο σύνολό της από το Συμβούλιο της Επικρατείας, σύμφωνα με το άρθρο 34 παρ. 1 του ν. 1968/ 1991 (Α΄ 150).
5. Επειδή, κατά το άρθρο 2 περ. β΄ και δ΄ του ν. 3028/2002 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» (Α΄ 153), «Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου: ... β) Ως μνημεία νοούνται τα πολιτιστικά αγαθά που αποτελούν υλικές μαρτυρίες και ανήκουν στην πολιτιστική κληρονομιά της Χώρας και των οποίων επιβάλλεται η ειδικότερη προστασία βάσει των εξής διακρίσεων: ... ββ) Ως νεότερα μνημεία νοούνται τα πολιτιστικά αγαθά που είναι μεταγενέστερα του 1830 και των οποίων η προστασία επιβάλλεται λόγω της ιστορικής, καλλιτεχνικής ή επιστημονικής σημασίας τους, κατά τις διακρίσεις των άρθρων 6 και 20. ... δ) Ως ιστορικοί τόποι νοούνται είτε ... ή εκτάσεις που περιέχουν... μνημεία μεταγενέστερα του 1830 ... των οποίων επιβάλλεται η προστασία λόγω της λαογραφικής, εθνολογικής, κοινωνικής, τεχνικής, αρχιτεκτονικής, βιομηχανικής ή εν γένει ιστορικής, καλλιτεχνικής ή επιστημονικής σημασίας τους ...». Εξ άλλου, κατά το άρθρο 6 του αυτού νόμου, «1. Στα ακίνητα μνημεία περιλαμβάνονται: ... γ) τα νεότερα πολιτιστικά αγαθά που ανάγονται στην περίοδο των εκάστοτε εκατό τελευταίων ετών και χαρακτηρίζονται μνημεία λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής, πολεοδομικής, κοινωνικής, εθνολογικής, λαογραφικής, τεχνικής βιομηχανικής ή εν γένει ιστορικής, καλλιτεχνικής ή επιστημονικής σημασίας τους. 2.... 4. Τα αρχαία μνημεία προστατεύονται από το νόμο χωρίς να απαιτείται η έκδοση οποιασδήποτε διοικητικής πράξης. Τα ακίνητα των περιπτώσεων ... γ΄ της παραγράφου 1 χαρακτηρίζονται μνημεία με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της Υπηρεσίας και γνώμη του Συμβουλίου ...», ενώ κατά το άρθρο 16 του νόμου, «Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού ... εκτάσεις ή σύνθετα έργα του ανθρώπου και της φύσης σύμφωνα με τις ειδικότερες διακρίσεις του εδαφίου δ΄ του άρθρου 2 χαρακτηρίζονται ιστορικοί τόποι ...». Οι διοικητικές πράξεις που εκδίδονται κατ΄ εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων ελέγχονται, για την νομιμότητά τους, από τον ακυρωτικό δικαστή, κατά την έννοια των αυτών διατάξεων, τόσο ως προς την πληρότητα της αιτιολογίας, όσο και ευθέως για την ορθή εφαρμογή του νόμου, εφόσον από τα στοιχεία του φακέλου, με βάση και τα διδάγματα της κοινής πείρας, διαπιστώνεται η συνδρομή ή μη των κριτηρίων που προβλέπονται από τον νόμο για τον χαρακτηρισμό (βλ. ΣτΕ 7μ. 3050/2004, ΣτΕ 1445/2006, 3857/2007).
6. Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής: Η Δημοτική Αγορά Σερρών βρίσκεται στο βορειοδυτικό τμήμα του Ο.Τ. 210 της πόλης των Σερρών και αποτελεί έργο των αρχιτεκτόνων Ν. Μουτσόπουλου, Θ. Αργυρόπουλου και Μ. Αργυροπούλου. Η ανοικοδόμησή της ολοκληρώθηκε το 1968, και το 1970 το έργο παρελήφθη επισήμως, ο δε σκοπός του κτιρίου ήταν να στεγάσει κλειστή - σκεπαστή αγορά κρεατικών

και ψαρικών. Η Αγορά άρχισε να παρακμάζει ήδη από τα τέλη της δεκαετίας του 1980, έκτοτε έγιναν πολλές προσπάθειες από τις εκάστοτε δημοτικές αρχές για κατεδάφισή της και διαφορετική αξιοποίηση του χώρου. Με την 994/23.11.2009 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Σερρών αποφασίσθηκε η κατεδάφιση του επίμαχου κτιρίου δημοτικής αγοράς και εγκρίθηκε η σχετική μελέτη κατεδάφισης, προκειμένου να κατασκευαστεί υπόγειος σταθμός αυτοκινήτων. Κατά της απόφασης αυτής ασκήθηκαν προσφυγές από μέλη της δημοτικής κίνησης «Διάβαση Πεζών» και από τον πρώτο αιτούντα, (τότε) δημοτικό σύμβουλο, οι οποίες απορρίφθηκαν με τη 12379/28.12.2009 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Ακολουθώντας, η ανωτέρω δημοτική κίνηση και ο πρώτος των αιτούντων υπέβαλαν στην Εφορεία Νεότερων Μνημείων Κεντρικής Μακεδονίας τις από 26.1.2010 και 2.3.2010, αντιστοίχως, αιτήσεις, με τις οποίες ζήτησαν το χαρακτηρισμό της Αγοράς ως μνημείου, η δε ως άνω Εφορεία, αφού έλαβε υπόψη της και το 32.033/16-8-2010 έγγραφο του Δήμου Σερρών και τα στοιχεία που συνοδεύουν το έγγραφο αυτό, εισηγήθηκε θετικά για το αίτημα αυτό με την αντίστοιχη έκθεση τεκμηρίωσης Σεπτεμβρίου 2010, στην οποία αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «..... Πρόκειται για κτίσμα με προνομιακή θέση στον αστικό ιστό, καθώς βρίσκεται στο σημείο σύγκλισης πέντε αρτηριών Κτίσματα, χαρακτηρισμένα από το ΥΠ.ΠΟ.Τ., ως «νεώτερα ακίνητα μνημεία», δεν υφίστανται στη συγκεκριμένη περιοχή, ο δε «ιστορικός τόπος» της πόλης των Σερρών βρίσκεται σε απόσταση προς τα βορειοανατολικά. Για το λόγο αυτό, το κτήριο της Δημοτικής Αγοράς αναδεικνύεται σε στοιχείο το οποίο, από κοινού με την παρακείμενη πλατεία Εμπορίου, προσδίδει μια ιδιαίτερη φυσιογνωμία στο συγκεκριμένο πυκνοδομημένο τμήμα της πόλης των Σερρών 5. Πρόταση. Με βάση την ανάλυση που προηγήθηκε προτείνουμε τον χαρακτηρισμό του κτηρίου της Δημοτικής Αγοράς των Σερρών ως «νεώτερου ακίνητου μνημείου», που ανάγεται στην περίοδο των τελευταίων εκατό ετών διότι: α) Πρόκειται για οικοδόμημα διακεκριμένης δημόσιας λειτουργίας, αναπόσπαστο μέρος της μεταπολεμικής εξέλιξης των Σερρών και σημείο αναφοράς για την οικονομική ζωή της πόλης. β) Καταλαμβάνει προνομιακή θέση στον αστικό ιστό των Σερρών, συμβάλλοντας στη διατήρηση μιας ιδιαίτερης φυσιογνωμίας και μιας σχετικής ισορροπίας μεταξύ του κτισμένου και ελεύθερου χώρου σε ένα πυκνοδομημένο τμήμα του. γ) Αποτελεί έργο επώνυμων αρχιτεκτόνων (Ν. Μουτσόπουλος - Θ. Αργυρόπουλος), αντιπροσωπευτικό της εποχής ανέγερσής του και κατ' επέκταση σημαντικό για την ανάδειξη της εξέλιξης της δημόσιας αρχιτεκτονικής των Σερρών. Η ογκοπλασία και η μορφολογία του, παρά τις υφιστάμενες φθορές και παραμορφώσεις, συνηγορούν σε έναν πρωτοποριακό για την εποχή του συγκερασμό των τρεχουσών αρχιτεκτονικών τάσεων με τη βυζαντινή αρχιτεκτονική παράδοση και ειδικότερα με τη μοναστηριακή αρχιτεκτονική». Εξάλλου, με την από 2.2.2011 εισήγηση της Διεύθυνσης

Νεώτερης και Σύγχρονης Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς (ΔΙΝΕΣΑΚ), γίνεται δεκτό ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις χαρακτηρισμού ως μνημείου του κτιρίου της Δημοτικής Αγοράς των Σερρών λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής, πολεοδομικής και κοινωνικής σημασίας του και διότι το κτίριο αυτό αποτελεί αντιπροσωπευτικό έργο των αρχιτεκτόνων Νίκου Μουτσόπουλου και Θαλή Αργυρόπουλου, η δε διατήρησή του θα συμβάλλει στη μελέτη της εξέλιξης της αρχιτεκτονικής δημοσίων κτιρίων της πόλης των Σερρών και της Ελλάδας. Το Εμπορικό Επιμελητήριο της πόλης των Σερρών καθώς και ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Νομού Σερρών, τάχθηκαν υπέρ του μη χαρακτηρισμού της Δημοτικής Αγοράς ως μνημείου, διότι δεν έχει τέτοια χαρακτηριστικά (βλ. φάκελο σχετικά). Στη συνέχεια, η υπόθεση εισήχθη προς συζήτηση στο Κεντρικό Συμβούλιο Νεότερων Μνημείων. Κατά τη συνεδρίαση της 12.5.2011 (πρακτικό 13/2011) του Κεντρικού Συμβουλίου Νεότερων Μνημείων προέκυψε ισοψηφία (5-5) ως προς τον χαρακτηρισμό ή μη ως μνημείου του κτιρίου της Δημοτικής Αγοράς Σερρών. Ειδικότερα, κατά τη συνεδρίαση αυτή συζητήθηκαν, μεταξύ άλλων, τα εξής: Προβλήθηκε με το πρόγραμμα Power Point η εισήγηση της Διευθύντριας της ΔΙΝΕΣΑΚ κας Σιγανίδου, σύμφωνα με την οποία η Δημοτική Αγορά έπρεπε να χαρακτηριστεί ως μνημείο, λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής, πολεοδομικής και κοινωνικής σημασίας της, διότι «...αποτελεί αντιπροσωπευτικό έργο των αρχιτεκτόνων Ν. Μουτσόπουλου και Θ. Αργυρόπουλου και η διατήρησή του θα συμβάλλει στη μελέτη της εξέλιξης της αρχιτεκτονικής δημοσίων κτιρίων της πόλης των Σερρών και της Ελλάδας». Στη συνέχεια έλαβαν το λόγο ο πρώτος αιτών καθώς και οι εκπρόσωποι της δημοτικής κίνησης «Διάβαση Πεζών» (Κοτρώνης και Βαγενάς), που αναφέρθηκαν στη διακεκριμένη λειτουργία του κτιρίου, στο γεγονός ότι ο Δήμος Σερρών έχει μόνο 4-5 διατηρητέα κτίρια, ενώ άλλοι δήμοι έχουν πάνω από 200 και ότι το κτίριο έχει διαμορφωθεί στη συνείδηση των Σερραίων ως σημείο αναφοράς της πόλης. Οι ερωτήσεις που έγιναν από τα μέλη του ΚΣΝΜ στους ανωτέρω αφορούσαν κυρίως τη δυνατότητα να αξιοποιηθεί ο απελευθερωθείς χώρος ως χώρος πρασίνου, εφόσον βέβαια προχωρήσει η κατεδάφιση της Δημοτικής Αγοράς. Κατόπιν, εξέθεσαν τις απόψεις τους ο Δήμαρχος Σερρών, ο Πρόεδρος του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων του Νομού Σερρών (ΣΑΝΣ), ένας δημοτικός Σύμβουλος και εκπρόσωπος του Τεχνικού Επιμελητηρίου (...) και ένας πολιτικός μηχανικός (...). Ομοίως, οι ερωτήσεις που απευθύνθηκαν και σε αυτούς αφορούσαν περισσότερο τις δυνατότητες αξιοποίησης του χώρου που θα απελευθερωθεί, παρά το χαρακτήρα της Αγοράς ως μνημείου ιδιαίτερης αξίας. Πάντως, εξακριβώθηκε ότι η Αγορά έχει παύσει να λειτουργεί ως τέτοια (βλ. διάλογο Καραμπίνη-Σαββίδου με τον Πρόεδρο του ΣΑΝΣ). Ρωτήθηκε επίσης αν το κτίριο παρουσιάζει οξειδώσεις (Ν. Ζίας), αν πρέπει να διατηρηθεί για λειτουργικούς λόγους (Μ. Βλαζάκη-Ανδρεαδάκη) και αν προτείνεται η κατεδάφιση του κτιρίου (Ε. Γατοπούλου), ενώ σημειώθηκε (Καραμπίνη-

Σαββίδου) ότι, εφόσον το κτίριο παρουσιάζει κάποια αρχιτεκτονικά στοιχεία, ίσως ο Δήμος θα μπορούσε να το διατηρήσει και να το αξιοποιήσει για πολιτιστικές δράσεις και λειτουργίες. Στα παραπάνω απάντησε ο Δήμαρχος και ο πρόεδρος του ΣΑΝΣ, ότι το κτίριο παρουσιάζει μεγάλες φθορές, ότι οι φορείς της πόλης (ΣΑΝΣ, Τεχνικό Επιμελητήριο), αλλά και επιστημονική ομάδα από το ΑΠΘ (καθηγητές Κωτσιόπουλος και Λαγόπουλος) δεν προτείνουν τη διατήρηση του κτιρίου, ενώ σημειώθηκε από τον Πρόεδρο του ΣΑΝΣ ότι σε αντίθεση με την ανωτέρω εισήγηση της Εφορείας Νεωτέρων Μνημείων, που αναφέρει ότι στη συγκεκριμένη περιοχή δεν υπάρχουν (άλλα) σημαντικά κτίρια που χρήζουν ενδιαφέροντος, υπάρχει ένα πολύ όμορφο οθωμανικό λουτρό. Τέλος, ο Δήμαρχος, ερωτηθείς τι προτίθεται να κάνει αν το κτίριο κηρυχθεί διατηρητέο (Μ. Φουντούκου) απάντησε ότι δεν υπάρχουν διαθέσιμα χρήματα για το σκοπό αυτό, διότι είναι λύση κατά πολύ ακριβότερη από την κατασκευή πλατείας και υπόγειου πάρκινγκ. Κατά τη διαλογική συζήτηση των μελών σημειώθηκε ισοψηφία (5-5). Ειδικότερα, συμφώνησαν με την εισήγηση της ΔΙΝΕΣΑΚ οι Π. Καραμπίνη-Σαββίδου, η Α-Μ Διαμαντοπούλου, η Ε. Γατοπούλου, η Μ. Φουντούκου και η Ολ. Μεντζαφού, διότι το κτίριο εκ της θέσεώς του σηματοδοτεί την πόλη των Σερρών, έστω και αν δεν λειτουργεί, επομένως αποτελεί σημείο αναφοράς και αντιπροσωπευτικό δείγμα της εποχής του. Την αντίθετη άποψη υποστήριξαν οι Μ. Βλάζακη-Ανδρεαδάκη, Π. Κλαδιάς, Ε. Βιντζηλαίου, Ν. Ζίας και Λ. Μενδώνη, καθώς κατά την άποψή τους, το κτίριο δεν χαρακτηρίζεται από την ιδιαίτερη αξία που απαιτεί ο νόμος, αφού έχει πάψει να είναι κλειστή αγορά (άρα έχει απολέσει τον χαρακτήρα αυτόν), έχει υποστεί εκτεταμένες φθορές, όπως πολλά κτίρια της δεκαετίας του 60 λόγω των υλικών κατασκευής, ότι η περιοχή στην οποία βρίσκεται το έχει «πνίξει» και τέλος ότι η εισήγηση της Εφορείας Νεώτερων Μνημείων το υπερτιμά. Κατόπιν του ανωτέρω πρακτικού, ο Υπουργός Πολιτισμού και Τουρισμού ανέπεμψε το θέμα για επανεξέταση. Στις 15.9.2011 το ΚΣΜΝ, μετά την ανάγνωση της εισήγησης της Διευθύντριας της ΔΙΝΕΣΑΚ υπέρ του χαρακτηρισμού της Δημοτικής Αγοράς των Σερρών ως νεότερου μνημείου (στην οποία αναφέρεται και το παραπάνω έγγραφο της Εφορείας Νεότερων Μνημείων Κεντρικής Μακεδονίας), τη μελέτη των φωτογραφιών, των εγγράφων και των εν γένει στοιχείων του φακέλου, καθώς και την απάντηση ερωτήσεων που τέθηκαν στον Δήμαρχο Σερρών που αφορούσαν και πάλι τη μελλοντική αξιοποίηση του χώρου εφόσον κατεδαφιστεί η Αγορά και στον πρώτο αιτούντα, οποίος υποστήριξε ότι πλην της Δημοτικής Αγοράς, του κινηματογράφου «Κρόνιο» και της Νομαρχίας Σερρών δεν έχουν απομείνει άλλα μνημεία στην πόλη, γνωμοδότησε κατά πλειοψηφία (9-2) ότι η Δημοτική Αγορά Σερρών δεν πληροί τις προϋποθέσεις του νόμου, προκειμένου να χαρακτηριστεί ως μνημείο (πρακτικό 26/15.9.2011). Ειδικότερα, το μέλος Ι. Δημακόπουλος παρατήρησε ότι το κτίριο όπως όλα τα τσιμεντένια κτίρια της εποχής του γερνά πολύ γρήγορα, και ότι τέτοιου είδους κατασκευές αντέχουν

το πολύ 80 χρόνια. Την ίδια άποψη υποστήριξαν, όπως και στην προηγούμενη συνεδρίαση, οι Ν. Ζίας, Μ. Βλαζάκη, Π. Κλαδιάς, ενώ η Μ. Κάτσικα συμφώνησε, ενόψει του «κακού παραδείγματος της Αγοράς της Χαλκίδας». Τέλος ο Γ. Γκανασούλης καταλήγει ότι παρόλο που το κτίριο αποτελεί «τοπόσημο» για την πόλη των Σερρών και «ανακαλεί κάποιες μνήμες υποτίθεται βυζαντινές», τα στοιχεία του δεν είναι τόσο ιδιαίτερα, ώστε να μπορούν να αντιπαραταχθούν στην ανάγκη για περισσότερο ελεύθερο χώρο στην περιοχή. Αντιθέτως, ο Π. Τουρνικιώτης δέχεται ότι τα κυκλικά τόξα του κτιρίου αποτελούν μοναστηριακές επιρροές και συνιστούν στοιχεία της διεθνούς αρχιτεκτονικής της εποχής, συνδυασμένα με μνήμες του βορειοελλαδίτικου χώρου, από την άλλη όμως το κτίριο βρίσκεται σε «άξενο σημείο». Τελικά, καταλήγει ότι δεν πρέπει να χαρακτηριστεί ως μνημείο, αλλά θα ήταν ευχής έργο να αξιοποιηθεί σε ρόλο πολιτιστικό. Τέλος οι Α-Μ. Διαμαντοπούλου και Ε. Μεντζαφού τάσσονται, όπως και στο προηγούμενο πρακτικό, υπέρ του χαρακτηρισμού, προβάλλοντας επιπλέον ότι το κτίριο πρέπει να χαρακτηριστεί δεδομένου ότι οι δημοτικές αγορές έχουν μια πορεία στην ιστορία της αρχιτεκτονικής και των πόλεων και πρέπει να διασωθεί η αποτύπωση της εξέλιξης αυτής. Κατόπιν τούτων, ο Υπουργός Πολιτισμού και Τουρισμού, με την πρώτη από τις προσβαλλόμενες πράξεις, αποφάσισε τον μη χαρακτηρισμό ως μνημείο του κτιρίου της Δημοτικής Αγοράς των Σερρών, «επειδή ως κτίριο δεν πληροί τις τασσόμενες εκ του νόμου 3028/2002 προϋποθέσεις για το χαρακτηρισμό». Τέλος, με τη δεύτερη από τις προσβαλλόμενες πράξεις (19/2011) χορηγήθηκε άδεια κατεδάφισης του κτιρίου αυτού, ο δε Δήμος Σερρών έχει ήδη αναθέσει, με δημόσιο διαγωνισμό την κατασκευή υπόγειου πάρκινγκ στο χώρο της Δημοτικής Αγοράς.

7. Επειδή, οι αιτούντες προβάλλουν με το υπόμνημά τους, ότι η πρώτη προσβαλλόμενη πράξη είναι ανυποστάτη, διότι δεν δημοσιεύτηκε, ως έδει, στην ΕτΚ, κατά το άρθρο 6 παρ. 4 του ν. 3028/2002. Ο ισχυρισμός αυτός, εκτός του ότι προβάλλεται με το υπόμνημα, δεν είναι βάσιμος, καθώς το ανωτέρω άρθρο επιβάλλει την δημοσίευση μόνο για τις πράξεις του Υπουργού, οι οποίες προβαίνουν στο χαρακτηρισμό ενός κτιρίου και όχι για τις πράξεις που αποφαινόνται υπέρ του μη χαρακτηρισμού.
8. Επειδή, προβάλλεται ότι η σύνθεση του Κεντρικού Συμβουλίου Νεότερων Μνημείων κατά την 26η συνεδρίαση της 15.9.2011 δεν ήταν νόμιμη, και συνεπώς καθιστά πλημμελή και ακυρωτέα την πρώτη προσβαλλόμενη πράξη. Ειδικότερα, οι αιτούντες προβάλλουν ότι βάσει των κείμενων διατάξεων τα αναπληρωματικά μέλη του ΚΣΝΜ αναπληρώνουν συγκεκριμένα τακτικά μέλη, και ότι στην κρίσιμη συνεδρίαση της 15.9.2011 μετείχε τόσο το τακτικό μέλος Μαρία Βλαζάκη- Ανδρεαδάκη, όσο και το μέλος που την αναπλήρωνε, Σταματία Χατζηνικολάου. Όπως όμως προκύπτει από το πρακτικό 26/15.9.2011, η μεν Σταματία Χατζηνικολάου μετείχε ως μέλος στη συνεδρίαση του ΚΣΝΜ για το πρώτο και δεύτερο θέμα της ημερήσιας

- συζήτησης, η δε Μαρία Βλαζάκη- Ανδρεαδάκη για το τρίτο, τέταρτο, πέμπτο και έκτο θέμα. Δεδομένου ότι η επανεξέταση του χαρακτηρισμού ή μη της Δημοτικής Αγοράς Σερρών ως μνημείου αποτελούσε το πέμπτο θέμα της ημερήσιας διάταξης, προκύπτει ότι μόνο η δεύτερη ως άνω αναφερόμενη μετείχε στη συζήτηση (άλλωστε, αυτό προκύπτει και από τη διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών κατά την ψηφοφορία). Συνεπώς, ο παραπάνω λόγος πρέπει να απορριφθεί ως ερειδόμενος σε εσφαλμένη προϋπόθεση.
9. Επειδή, με το δικόγραφο των προσθέτων λόγων προβάλλεται ότι ήταν μη νόμιμη η σύνθεση του ΚΣΝΜ στη συνεδρίαση της 15.9.2011, διότι στη συνεδρίαση μετείχε η Εισηγήτρια Άννα Σιγανίδου, η οποία δεν αποτελεί μέλος του ΚΣΝΜ, σε κανένα δε σημείο του πρακτικού δεν αναφέρεται ότι αποχώρησε από τη συζήτηση μετά την ανάγνωση της εισηγήσεώς της.
 10. Επειδή, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 52 του ν. 3028/2002, στις συνεδριάσεις του ΚΣΝΜ μετέχουν τα μέλη τους και οι εισηγητές χωρίς δικαίωμα ψήφου. Η διάταξη αυτή είναι νεότερη και ειδικότερη του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, ο οποίος άλλωστε στο άρθρο 14 παρ. 10 ορίζει ότι «η κατά τη συζήτηση παρουσία άλλων προσώπων πλην των μελών και του γραμματέα ή των τυχόν ειδικώς οριζόμενων στο νόμο προσώπων, δεν επιτρέπεται». Συνεπώς, αφού ο ν. 3028/2002 ρητά προβλέπει τη συμμετοχή των εισηγητών στις συνεδριάσεις των κεντρικών συμβουλίων μνημείων, προκύπτει δε από το επίμαχο πρακτικό της 15.9.2011 ότι η Άννα Σιγανίδου εκτός από την ανάγνωση της εισήγησής της, δεν μετείχε στη διαλογική συζήτηση των μελών ούτε της ψηφοφορίας, ο παραπάνω λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.
 11. Επειδή, προβάλλεται, επίσης με το δικόγραφο των προσθέτων λόγων, ότι «ο Ιορδάνης Δημακόπουλος, ο οποίος μετείχε στη συνεδρίαση δεν ήταν καθηγητής ή αναπληρωτής καθηγητής Α.Ε.Ι. ή αντίστοιχης βαθμίδας ερευνητής αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων ή έγκριτος επιστήμονας, υπάλληλος ή μη του Υπουργείου Πολιτισμού, με υπερδεκαετή επαγγελματική και επιστημονική εμπειρία, με ειδικότητα στην αρχαιολογία, την αρχιτεκτονική,». Ο λόγος αυτός, εκτός της αοριστίας του, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος. Και τούτο γιατί, όπως αναφέρει και το Υπουργείο Πολιτισμού στις απόψεις του, ο Ιορδάνης Δημακόπουλος είναι Αρχιτέκτονας εγνωσμένης αξίας με πλούσιο συγγραφικό έργο και Επίτιμος Γενικός Διευθυντής στο Υπουργείο, μετά από υπερτριακονταετή υπηρεσία στις Υπηρεσίες Αναστήλωσης Αρχαίων και Νεώτερων Μνημείων, ως εκ τούτου δε πληρούνται οι απαιτήσεις που θέτει η παρ. 2 περιπτ. ε' του άρθρου 50 του ν. 3028/2002.
 12. Επειδή, με τα παραπάνω δεδομένα, η προσβαλλόμενη πράξη του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού είναι νομίμως και επαρκώς αιτιολογημένη, εφόσον η Διοίκηση κατέληξε στο ανωτέρω συμπέρασμα για τον μη χαρακτηρισμό ως μνημείου του κτιρίου της Δημοτικής Αγοράς Σερρών μετά ειδική και

λεπτομερή συνεκτίμηση όλων των σχετικών στοιχείων, υπέρ και κατά του χαρακτηρισμού του χώρου ως ιστορικού τόπου και ως μνημείου, παραθέτοντας κατά τρόπο συγκεκριμένο τους λόγους, για τους οποίους ήχθη στην ως άνω κρίση, η οποία στηρίζεται στα στοιχεία του φακέλου και δεν αντίκειται στα διδάγματα της κοινής πείρας. Η περαιτέρω δε αμφισβήτηση της ορθότητας της κρίσεως αυτής, με επίκληση λόγων που, κατά τους αιτούντες, καθιστούσαν επιβεβλημένο τον χαρακτηρισμό, εκφεύγει από τα όρια του ακυρωτικού ελέγχου. Συνεπώς, οι περί του εναντίου λόγοι ακυρώσεως πρέπει να απορριφθούν. Τέλος, ως προς την προσβαλλόμενη οικοδομική άδεια του Τμήματος Πολεοδομίας του Δήμου Σερρών, οι αιτούντες δεν προβάλλουν ειδικότερους αυτοτελείς λόγους ακυρώσεως.

13. Επειδή, ενόψει των ανωτέρω, πρέπει να απορριφθεί η κρινόμενη αίτηση.